

Pomembnost pisanja z roko

■ **Nataša Sikošek**, mag. znanosti, prof. angleščine, poučuje na *Srednji zdravstveni in kemijski šoli* v Šolskem centru Novo mesto. Ima 17 let izkušenj s poučevanjem angleščine v srednji šoli, je mentorica dijakom na tekmovanjih, sodeluje v sklopu projekta Erasmus +, je mentorica učiteljem začetnikom in sodeluje pri organizaciji *Tedna vseživljenjskega učenja*.

Spretnost pisanja z roko se marsikomu izmed nas, ki smo bili deležni opismenjevanja v prvih razredih osnovne šole, zdi samoumevna, a razvoj informacijske tehnologije ter vse večja uporaba računalnika in ostalih modernih naprav sta privedla do zmanjšanja motoričnih spretnosti, ki jih razvijamo s pisanjem z roko. Tudi učitelji v šolah poročajo, da učencem in dijakom napisati eno stran ali več z roko predstavlja fizičen napor, kretnje pa so toge, nerodne in neizdelane.

Znano je, da pri pisanju z roko bolje delujejo tudi možgani in informacije ostanejo v spominu dlje časa. Poleg tega uporaba računalnika in posledično elektronskega sporočanja izničujeta osebno noto v osebnih sporočilih, kot so čestitke, zahvale, pohvale ali izrazi sožalja. Slednji so neizmerno bolj osebni, če so napisani z roko. V letošnjem šolskem letu smo se tako na *Srednji zdravstveni in kemijski šoli* v Šolskem centru Novo mesto odločili za sodelovanje z *Andragoškim centrom Slovenije* v *Tednu vseživljenjskega učenja*, in sicer v akciji *Radi pišemo z roko*, katere pobudnica je grafologinja mag. Marijana Jazbec. Pobuda nas je pritegnila, saj opazujemo, da se pisave dijakov močno razlikujejo – od izjemno lepih in čitljivih do majhnih, nečitljivih, skoraj stenografskih, ki učiteljem ob branju izdelkov, še posebej tistih, ki so namenjeni ocenjevanju, povzročajo mnogo preglavic. Nema lokdaj dijaki še sami ne znajo prebrati, kaj so zapisali. Tako smo se odločili, da akcijo podpremo z različnimi dogodki na šoli, vse z namenom, da poudarimo pomembnost pisanja z roko in željo, da naj le-ta ne zamre.

Pisanje z roko je veliko bolj osebno od elektronskih sporočil, zato so pohvala, zahvala ali drobna misel pozornosti še toliko lepše in pristnejše, če se potrudimo in jih zapišemo z roko.

Najprej smo organizirali delavnico, v kateri smo sodelovali z *Osnovno šolo Šentjernej* iz sosednje istoimenske občine. V od-

delek dijakov tretjega letnika smo povabili šest učencev drugega razreda osnovne šole, ki so ravno zaključili z opismenjevanjem, in njihovo učiteljico. S svežim znanjem pisanja pisanih črk so se za eno šolsko uro prelevili v prave učitelje slovenščine. Dijake so izzvali, da pravilno zapišejo pisane črke, ter nato njihove izdelke zelo natančno popravili. Dogodek je bil poučen tako za drugošolce kot za dijake, saj so osvežili zavedanje, da rokopis predstavlja nas, našo osebnost in dušo.

Za sodelovanje v projektu smo prosili tudi znane Novomeščane, ki na različnih področjih pomembno sooblikujejo javno življenje. Zamisel, da uspešni javni in strokovni delavci nagovorijo mlade bodoče strokovnjake, je 'rodila' enaindvajset rokopisov, za katerimi stojijo osebnost, srce in zdrava koordinacija med možgani in roko, ki piše. Najprej sta svoj rokopis in bogate misli prispevala direktor Šolskega centra Novo mesto in ravnateljica Srednje zdravstvene in kemijske šole. Pridobili smo rokopise nekdanjih ravnateljev in drugih javnih delavcev: župana, direktorice občinske uprave, vodstva bolnišnice, Zdravstvenega doma Novo mesto, Doma starejših občanov Novo mesto in Dolenjskih lekarn ter strokovnjakov s področja zdravstva, kemije, farmacije in kozmetike.

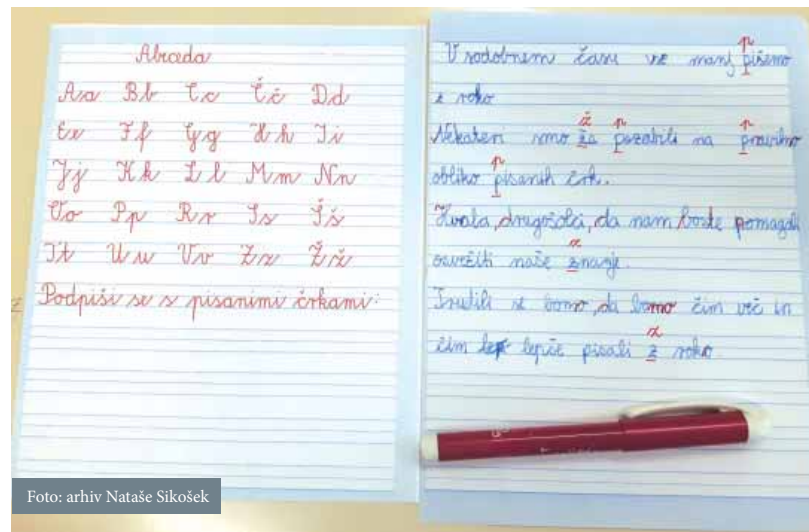

Foto: arhiv Nataše Sikošek

Tako smo pokrili vsa področja, za katera na naši šoli izobražujemo. Rokopise smo razstavili na glavnem hodniku šole in predstavljajo resnično lep navdih za vse tiste, ki jim je še mar za iskreno pisano sporočilo in neposreden osebni stik.

Osrednji dogodek akcije smo pripravili 22. maja 2017 in takrat smo pri pouku slovenščine in angleščine spodbudili dijake, da so na brezčrtni list napisali dva stavka in se podpisali. Nato so svoj rokopis fotografirali ali pa z njim posneli zadnje čase med mladimi zelo popularen 'selfi' in eno ali drugo fotografijo objavili na svojem Facebook profilu s pripisom oznake akcije, tako da so se vsi tovrstni rokopisi iz vse Slovenije zbrali na enem mestu in so na voljo za grafološko analizo.

Pisanje z roko je veliko bolj osebno od elektronskih sporočil, zato so pohvala, zahvala ali drobna misel pozornosti še toliko lepše in pristnejše, če se potrudimo in jih zapišemo z roko.

V ta namen smo profesorji in dijaki naše šole na razglednice, ki so promocijsko

gradivo *Andragoškega centra Slovenije* v *Tednu vseživljenjskega učenja*, zapisali zahvalo ali pohvalo sodelavcu/ki, sošolcu/ki, profesorju/ici, prijateljem ali staršem. Razglednice so bile na voljo en teden, napisane smo oddali v za to pripravljen nabiralnik, nato pa smo jih razdelili in marsikomu polepšali dan.

Obiskala nas je tudi pobudnica akcije, grafologinja mag. Marijana Jazbec, ki je dijakom na predavanju o grafologiji predstavila osnove in zanimivosti te vede. Grafologija je veda, ki analizira in preučuje človekovo pisavo v povezavi z njegovimi psihološkimi značilnostmi. V medicini se lahko uporablja kot pomoč pri diagnozi bolezni možganov in živčnega sistema. Tako so dijaki z zanimanjem poslušali, kaj vse se lahko razbere iz naše pisave; da je npr. starost ali spol pisca iz pisave nemoogoče ugotoviti, da pa je moč razbrati marsikatero značajsko lastnost. Naknadno smo po gradivu omenjene grafologinje organizirali tudi delavnico za dijake, v kateri so korak za korakom analizirali svojo pisavo. Pod vodstvom profesorice slovenščine iz naše šole, ki se je pred tem udeležila izobraževanja pri mag. Jazbec, so dijaki in dijakinje najprej napisali kratek prosti sestavek, nato pa analizirali črke, njihov naklon, izrabo prostora na listu, pritisk na papir, velikost pisave itd. ter iz omenjenega sklepali o svojih značajskih lastnostih.

Nazadnje smo organizirali delavnico z ljubiteljskim kaligrafiom, g. Gregorjem Vidicem iz Škofijske karitas Novo mesto. Šola je v ta namen kupila ustrezno število kaligrafskih peres, g. Vidic pa je priskrbel ustrezen papir za pisanje. Najprej je tečajnike poučil o izvoru kaligrafije, nato pa so se pogumno podali v pisanje, ki je bilo podobno tistemu ob začetku klasičnega opismenjevanja, ko je treba posamezno črko napisati čez par vrstic in jo tako 'izpiliti' do popolnosti. Seveda kaligrafi vadijo več let, da izpopolnijo svojo pisavo, tako da smo mi po besedah g. Vidica »pohodili le kakšno travico na poti do gozda«, a vseeno smo pridobili izjemno izkušnjo te lepe umetnosti.

Glede na to, da z uporabo moderne tehnologije in pisanjem elektronskih sporočil pisanje z roko vedno bolj zamira in so napovedi strokovnjakov za prihodnost precej zaskrbljujoče, bi bilo smiselno v šole vrniti lepopyis, naloga učiteljev in profesorjev pa bi bila tudi, da učence in dijake opozarjamo na pomen pisanja z roko. ◀

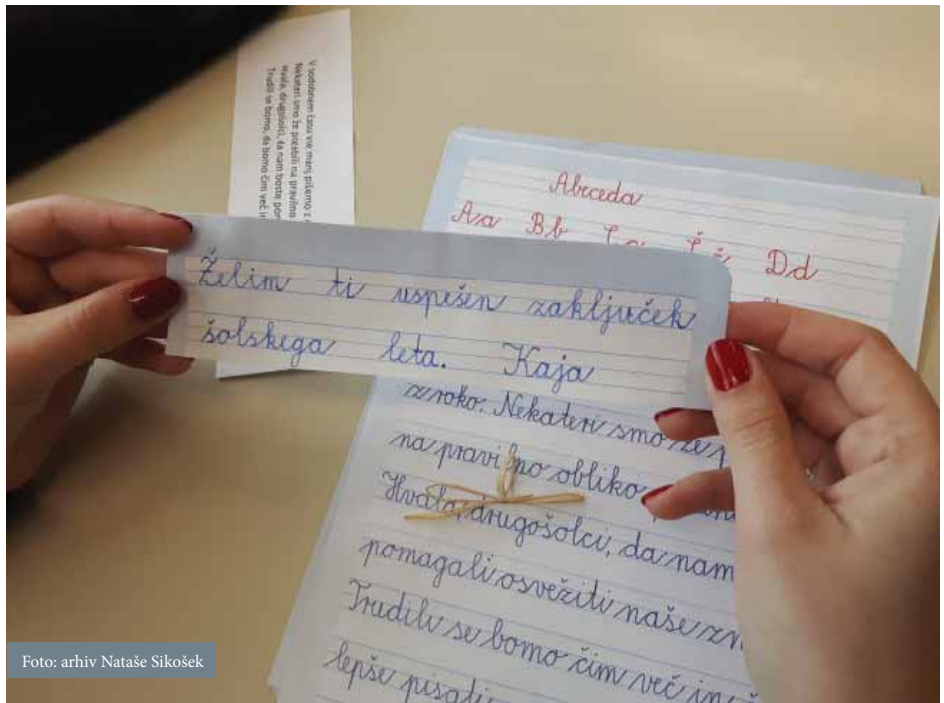

Foto: arhiv Nataše Sikošek

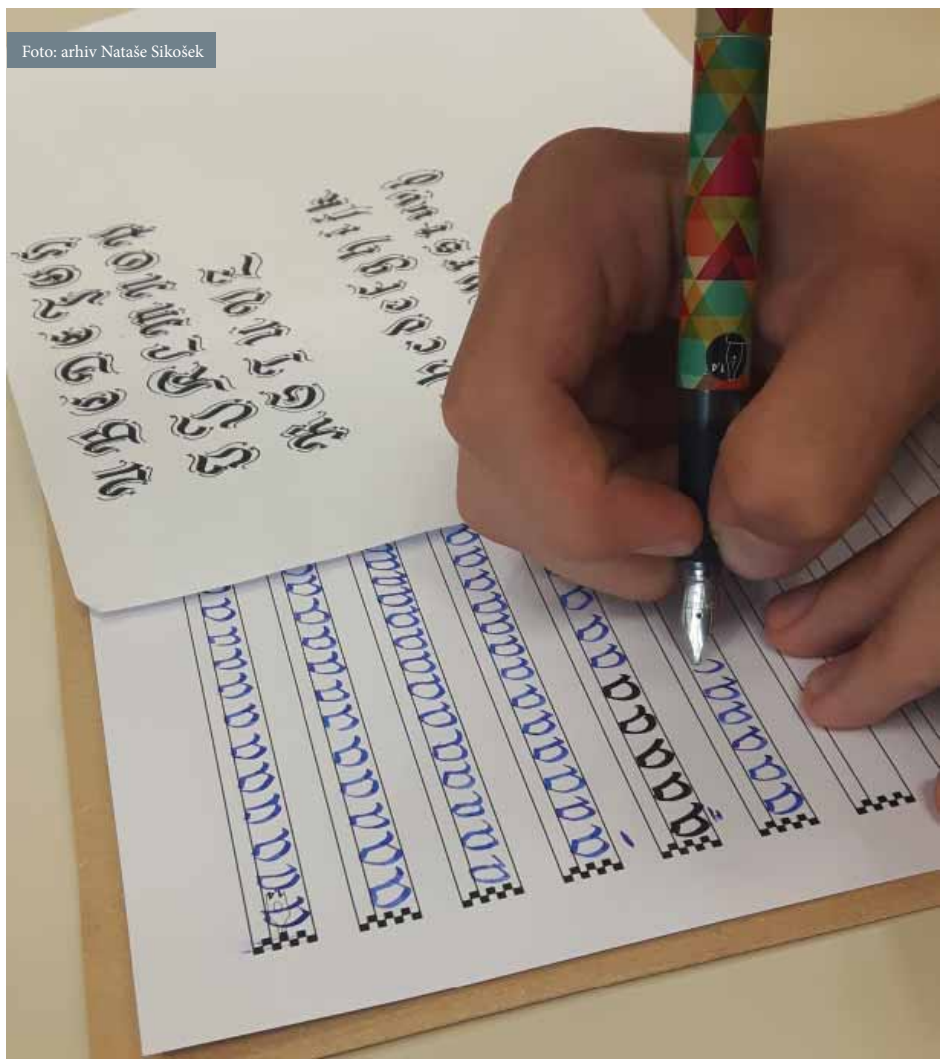

Foto: arhiv Nataše Sikošek